Ankenævnet *for* Forsikring

Den 2. august 2018 blev i sag nr. 91989:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. I klageskemaet af 21/8 2018 har klageren anført:

> "**Sagsfremstilling**
> Det drejer sig om trafikuheld, hvor Alm. Brand ikke vil udbetale for varigt mén.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> Jeg ønsker at få udbetalt for varigt mén, som mener, jeg er berettiget til."

Selskabet har i mail af 23/3 2018 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

> "**Indledning**
> Kunden har med knap en måneds mellemrum været involveret i to mindre færdselsuheld. Begge uheld er anmeldt til kundens ulykkesforsikring.
>
> **Fremstilling**
> Kunden anmelder den 30. oktober 2015 to færdselsskader fra henholdsvis den 25. januar 2014 og 20. februar 2014. Vi beder om en speciallægeerklæring for at belyse eventuelle gener, der kan tilskrives de to uheld og får efterfølgende erklæring tilsendt fra advokaten.
>
> Det fremgår her, at der er tale om forværring af følger efter tidligere færdselsuheld fra 2008, hvor kunden fik fastsat et varigt mén på 12 %. Forværring af forudbestående gener er direkte undtaget i betingelserne, hvorfor vi afviser med henvisning til dette.

Med henvisning til EAL's § 10 sender advokaten herefter sagen til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) for at få fastsat varigt mén og erhvervsevnetab. Vi gør i den forbindelse advokaten opmærksom på, at ulykkesforsikringen ikke reguleres af EAL, og at vi derfor ikke på forhånd kan give tilsagn om at følge afgørelsen.

Den 11. oktober 2017 modtager vi AES' afgørelse af 7 september 2017. Det fremgår her, at der er givet 5 % for forværring af forudbestående gener efter tidligere uheld (2008). Vi meddeler herefter advokaten den 31. oktober 2017, at vi ikke dækker forværring af forudbestående gener.

Vi hører ikke yderligere før kunden nu indbringer sagen for Nævnet.

Begrundelse
Det fremgår af den neurokirurgiske speciallægeerklærings konklusion og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelse, at der alene er tale om forværring af generne efter uheldet i 2008. Kundens advokat har med henvisning til EAL § 10 bedt AES fastsætte varigt mén og tab af erhvervsevne. Erstatningsansvarsloven (EAL) tager ikke umiddelbart forbehold for forudbestående gener og sygdom og forværring af forudbestående gener som følge af et ulykkestilfælde. Vi ser derfor generelt, at AES i disse sager vurderer mere lempeligt end i ulykkessagerne, hvor forværring af forudbestående gener er fuldstændigt undtaget i betingelserne.

I undtagelsesbestemmelserne til nærværende ulykkesforsikring fremgår det af punkt 2.1.1.2., at forsikringen ikke dækker:
'Sygdom og udløsning af eksisterende sygdomsanlæg, selvom sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde.'

Vi fremsender samtidig billeder af skaderne på bilerne efter de to uheld. Som det kan ses, så er skaderne forholdsvis beskedne, og vores læger vurderer umiddelbart, at der ikke er tale om påvirkninger, der i sig selv er egnede til at forvolde varig skade i en normal rask halsryg. Vi gør derfor subsidiært gældende, at hændelserne hver i sær ikke er egnede til at forvolde en varig skade. I den forbindelse skal det for en god ordens skyld nævnes, at billederne ikke har indgået i AES' vurdering af følgerne efter uheldene.

Konklusion
Ifølge foreliggende speciallægeerklæring og vurdering fra Arbejdsmarkedets Erhverssikring så er der alene tale om forværring af forudbestående gener efter tidligere færdselsuheld. Forværring af forudbestående gener er direkte undtaget i forsikringsbetingelserne, hvorfor vi fastholder, at kunden efter skaderne henholdsvis den 25. januar 2014 og 20. februar 2014 ikke har pådraget sig erstatningsberettigede."

Af speciallægeerklæring af 14/4 2016 fremgår bl.a.:

"**Resume og konklusion:**
Det drejer sig om en [mand i 20'erne] – tidligere ulykke i 2008, som medførte gener i rygsøjlen – primært lænd og tilkendelse af flexjob, hvor han på ulykkestidspunktet primo 2014 arbejdede 20 timer om ugen som … og med lette … opgaver hos en …

I henholdsvis januar og februar måned 2014 udsat for 2 trafikuheld med påkørsel fra siden og undvigemanøvre med opbremsning mod autoværn. I forbindelse med begge ulykker både gener fra nakke og lænd udviklet over de efterfølgende dage og desuden nytilkomne føleforstyrrelser/smerter ud i den ulnare del af begge underarme/hænder. Har været til hyppige kontroller hos egen læge. Henvist til fysioterapi og fået smertestillende behandling i øget mængde i forhold til før ulykkerne. Har været sygemeldt det sidste år og er netop startet i en arbejdsprøvning. Jobsituationen helt uafklaret. Via egen læge henvist til [rygcenter] (har tid efter år 2016). [Klageren] oplyser, at han har fået en forværring af generene/smerterne fra nakken og nytilkomne symptomer i den ulnare del af begge underarme/hænder. Endvidere forværring af hans symptomer fra lænderyggen og med udstråling i begge underekstremiteter. Øget medicinbehov efter ulykkerne 2014.
På det foreliggende findes der en forværring af skadeslidtes symptomer i forhold til tidligere ulykke. Der er sket en øgning af medicinforbruget. Sammenlignes objektiv undersøgelse fra 2010 med 2016 finder man forværring af bevægeligheden i nakken og lænden – tilkomst muskelømhed i nakken og føleforstyrrelser ulnart i begge underarme/hænder. På det foreliggende har jeg ikke forslag til yderligere vurderinger eller behandlinger. Tistanden har været uændret igennem det seneste år og jeg har ikke formodning om at symptomerne ændres ret meget fremadrettet."

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i vejledende udtalelse af 7/9 2017 bl.a. anført:

"**Varigt mén**
Andre sager
Vi vurderede i vejledende udtalelse af 3. august 2011, at følgerne efter skaden den 27. november 2008 udgjorde en méngrad på 12 procent.

Vurdering af varigt mén
Det varige mén er 5 procent
Vores lægekonsulent med speciale i neurokirurgi har deltaget ved vurderingen af det varige mén.

Grundlaget for vores vurdering:
- [Klageren] var den 20. februar 2014 som bilist udsat for et uheld i trafikken.
- Ifølge egen læges journal fra samme dag kom han ud i rabatten i forbindelse med en undvigemanøvre, mistede herredømmet og kørte over i modsatte vejbanes autoværn. Efter et par timer havde han fået smerter i nakken og hovedpine.
- Vedrørende forudbestående er det beskrevet, at han havde været udsat for et påkørselsuheld i januar 2014, hvor han havde tangeret en modkørende. Han havde herefter været mere øm i ryggen, svarende til overgangen imellem bryst- og lændedel.

Vurdering:
Ved vurderingen af det varige mén har vi lagt vægt på, at [klageren] har forudbestående klager fra uheldet i 2008, og fra uheldet i januar 2014, der overlapper det aktuelle genebillede.

Det vurderes dog, at der har været en relevant skadesmekanisme i februar 2014, og at denne sandsynligt har medført en mindre forvridning af halshvirvelsøjlen med forværring af forudbestående gener.

Vi har herved skønsmæssigt vurderet, at denne forværring kan begrunde et mindre mén svarende til 5 procent.

Vi vurderer derfor, at hændelsen den 20. februar 2014 har medført et varigt mén på 5 procent.
…
Lovgrundlag
Erstatningsansvarsloven, jf. bekendtgørelse af lov om erstatningsansvar nr. 266 af 21. marts 2014
– § 4 om varigt mén
– § 5 om erhvervsevnetab
– § 10 om forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen

Vi vurderer varigt mén og erhvervsevnetab efter erstatningsansvarsloven.

Godtgørelse for varigt mén er en kompensation for en personskades varige helbredsmæssige følger. Når vi vurderer, om der er tale om varigt mén efter en skade, tager vi udgangspunkt i vores vejledende méntabel. Méntabellens satser er udtryk for en medicinsk vurdering af de varige følger efter en skade."

Af forsikringsbetingelserne 6002 fremgår bl.a.:

"**Forsikringen dækker**
2.1. Direkte følger af ulykkestilfælde
2.1.1.
Ved ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

For at opnå dækning er det et krav, at der er medicinsk årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden. Ved vurdering lægger vi blandt andet vægt pa, om ulykkestilfældet er egnet til at forårsage personskaden. Det vil sige, om ulykkestilfældet i sig selv er nok til at forårsage/forklare skaden.
…
Forsikringen dækker ikke
2.1. Sygdom m.m.
2.1.1.1. Sygdom
Ulykkestilfælde, der skyldes sygdom.

2.1.1.2.
Sygdom og udløsning af eksisterende sygdomsanlæg, selv om sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde.

2.1.1.3.
Forværring af følgerne af ulykkestilfælde, der skyldes en tilstedeværende eller tilfældig, efterfølgende opstået sygdom.

3.1. Erstatning ved invaliditet
3.1.1. Hvornår udbetaler vi erstatning?
Når et ulykkestilfælde har medført varig og ikke ubetydelig skade af medicinsk art, har den sikrede ret til erstatning, hvis den medicinske invaliditet fastsættes til mindst 5 %.
…

3.1.2. Sådan fastsætter vi ménprocenten
Alm. Brand fastsætter ménprocenten efter Arbejdsskadestyrelsens vejledende méntabel uden at tage hensyn til forsikredes erhverv.
…
Når vi fastsætter ménprocenten i forbindelse med et ulykkestilfælde, foretager vi fradrag for allerede eksisterende mén/legemsfejl. På samme måde kan sådanne eksisterende mén/legemsfejl ikke bevirke, at ménprocenten fastsættes højere, end hvis ménet/legemsfejlen ikke havde været til stede."

Nævnet udtaler:

Klageren var i 2008 udsat for et ulykkestilfælde, der resulterede i et varigt mén på 12 % på grund af blandt andet gener i lænderyggen. Den 25/1 2014 og den 20/2 2014 var han impliceret i færdselsuheld, der medførte gener fra nakke og lænd samt føleforstyrrelser/smerter i den ulnare del af begge underarme/hænder.

En neurokirurgisk speciallæge har i en erklæring af 12/4 2016 konkluderet: "På det foreliggende findes der en forværring af skadelidtes symptomer i forhold til tidligere ulykke. Der er sket en øgning af medicinforbruget. Sammenlignes objektiv undersøgelse fra 2010 med 2016 finder man forværring af bevægeligheden i nakken og lænden – tilkomst muskelømhed i nakken og føleforstyrrelser ulnart i begge underarme/hænder".

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i medfør af erstatningsansvarslovens § 10 i vejledende udtalelse af 7/9 2017 fastsat det varige mén til 5 %. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har ved vurderingen taget udgangspunkt i, at klageren havde et forudbestående mén på 12 % og de 5 % vedrører alene forværringen, der kan tilskrives ulykkestilfældene fra 2014. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har begrundet vurderingen med, at der er overlap mellem klagerens forudbestående klager og de aktuelle, samt at der har været en "relevant skadesmekanisme i februar 2014, og at denne sandsynligt har medført en mindre forvridning af halshvirvelsøjlen med forværring af forudbestående gener".

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til, at forsikringen ikke dækker forværringer af forudbestående gener. Selskabet har henvist til punkt 2.1.1.2. i forsikringsbetingelserne.

6. 91989

Af forsikringsbetingelsernes punkt 2.1.1.2. fremgår det, at forsikringen ikke dækker "sygdom og udløsning af eksisterende sygdomsanlæg, selv om sygdommen er opstået eller forværret ved et ulykkestilfælde". Af punkt 2.1.1.3. fremgår det, at forsikringen ikke dækker forværring af følgerne af et ulykkestilfælde, der skyldes en tilstedeværende eller tilfældig, efterfølgende sygdom. Af punkt 3.1.2. fremgår, at der ved fastsættelse af méngraden foretages fradrag for allerede eksisterende mén.

Nævnet finder, at forsikringsbetingelsernes punkt 2.1.1.2 alene vedrører sygdomstilfælde. Nævnet finder, at de gener, som klageren havde før færdselsuheldene i 2014, ikke udgør en "sygdom" i forsikringsbetingelsernes forstand. Nævnet finder herefter, at selskabet ikke har været berettiget til at afvise at yde dækning med henvisning til forsikringsbetingelsernes punkt 2.1.1.2.

Efter en gennemgang af sagen – og med henvisning til den neurokirurgiske speciallægeerklæring af 12/4 2016 og den vejledende udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring – finder nævnet, at færdselsuheldene den 25/1 2014 og den 20/2 2014 har givet klageren et varigt mén. Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 3.1.2, at der ved fastsættelse af méngraden foretages fradrag for allerede eksisterende mén. Det er nævnets opfattelse, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ved sin vurdering af det varige mén efter færdselsuheldene i 2014 allerede har foretaget dette fradrag, og at klagerens mén som følge af færdselsuheldene i 2014 dermed kan fastsættes til 5 %.

Nævnet bemærker, at selskabet ikke har sandsynliggjort, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ville nå til en anden konklusion, hvis sagen var forelagt som en forsikringssag.

7. 91989

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Selskabet, Alm. Brand Forsikring A/S, skal anerkende færdselsuheldene den 25/1 2014 og den 20/2 2014 som dækningsberettigende ulykkestilfælde. Selskabet skal udbetale erstatning svarende til et varigt mén på 5 %. Erstatningen forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Peter Thønnings